

Til medlemmerne af Fødeplanudvalget

Referat fra møde i Fødeplanudvalget 25. oktober 2022 kl. 13.00-15.00, Regionshuset Viborg

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt.

Dato: 26.10.2022

Sagsbehandler: HBN

Sagsnr. 1-01-72-74-08

2. Nye muligheder for videokonferencer med almen praksis

Fødeplanudvalget har tidligere konstateret, at Overenskomst om almen praksis fra 2022 rummer nogle nye rammer for almen praksis' deltagelse i videokonferencer, herunder i forhold til afviklingen af møder i Fælles Gravidteams.

Side 1

Under punktet deltog faglig koordinator Gry Stie fra Koncern Kvalitet, Region Midtjylland. Gry Stie orienterede nærmere om mulighederne.

./. De anvendte slides er vedlagt referatet.

Der har været en arbejdsgruppe i gang med deltagelse fra almen praksis, somatik og psykiatri, kommune og Center for Telemedicin. Afrapportering i form af anbefalinger vedrørende brugen af videokonferencerne forventes behandlet af Sundhedsstyregruppen 10. november 2022.

I forlængelse af oplægget blev det bemærket, at det er forskelligt tilrettelagt lokalt, hvornår og hvordan man mødes tværsektorielt. F.eks. i nogle tilfælde på et fast tidspunkt, hvor almen praksis inviteres, herunder med valgmulighed mellem at deltage enten fysisk eller virtuelt.

Vigtigt, at der er et bredt kendskab til mulighederne for at bruge videokonferencer samt mulighederne i overenskomsten for almen praksis, der også skaber klarhed om honoreringen – og dermed at den praktiserende læge som udgangspunkt inviteres hver gang qua den centrale rolle egen læge har i langt de fleste tilfælde.

Det er vigtigt, at kommunernes socialrådgivere – herunder ledelsen for socialrådgiverne - kender til videokonferencemulighederne (fordi socialrådgiverne ofte er tovholdere og vært/indkalder til møderne).

Klyngesekretariatene vurderes at være de bedste til at vurdere, hvordan man mest effektivt rammer også denne målgruppe ved udsendelse af nærmere information til kommunerne i de forskellige klynger.

Det blev anført, at det i materialet fra den nedsatte arbejdsgruppe om videokonferencerne med fordel kan beskrives, at Fælles Gravidteam-møderne jo allerede foregår, og at man her allerede har erfaring også med brugen af videoopkobling. Det blev aftalt, at HBN formidler kontaktoplysninger til Gry Stie på Anne Lise Buus Nielsen og Vibeke Westergaard, der vil kunne levere input til case/eksempel, der kan indgå i rapporten med anbefalinger fra den nedsatte arbejdsgruppe.

3. Status vedr. udkast til samarbejdsaftale om styrket indsats vedr. amning/barnets ernæring i Region Midtjylland

Med udgangspunkt i det målbillede, som Fødeplanudvalget har opstillet, foreligger nu et udkast til en egentlig samarbejdsaftale om en styrket indsats vedrørende amning/barnets ernæring i Region Midtjylland.

Udkastet blev 5. oktober 2022 sendt til kommentering hos de 19 midtjyske kommuner (forvaltningsdirektør med ansvar for sundhedsplejen) og hospitalerne/fødestederne i Region Midtjylland. Der er frist for bemærkninger 28. oktober 2022.

Tids- og procesplanen for behandlingen af udkastet til samarbejdsaftale ser således ud:

Oktober 2022: Kommentering hos parterne

Primo november 2022: Revidering af aftalen som følge af kommenteringsrunden

10. november 2022: Administrativ godkendelse i Sundhedsstyregruppen

19. december 2022: Politisk godkendelse i Sundhedssamarbejdsudvalget

Januar – marts 2023: Politisk godkendelse i byråd og regionsråd.

Orienteringen blev taget til efterretning.

4. Præsentation og drøftelse af oplæg vedr. proces for udarbejdelse af fælles ammestrategi

Fødeplanudvalget besluttede 13. juni 2022 at nedsatte en arbejdsgruppe, der fik til opgave at lave et forslag til en proces for udarbejdelse af en fælles ammevejledning på tværs af de regionale fødesteder og den kommunale sundhedspleje.

Arbejdsgruppen består af:

Leder af sundhedsplejen Joan Skytte, Struer Kommune

Leder af sundhedsplejen Anne Lise Buus Nielsen, Randers Kommune

Chefjordemoder Ann Fogsgaard, Regionshospitalet Gødstrup

Chefjordemoder Lone Neumann, Regionshospitalet Randers

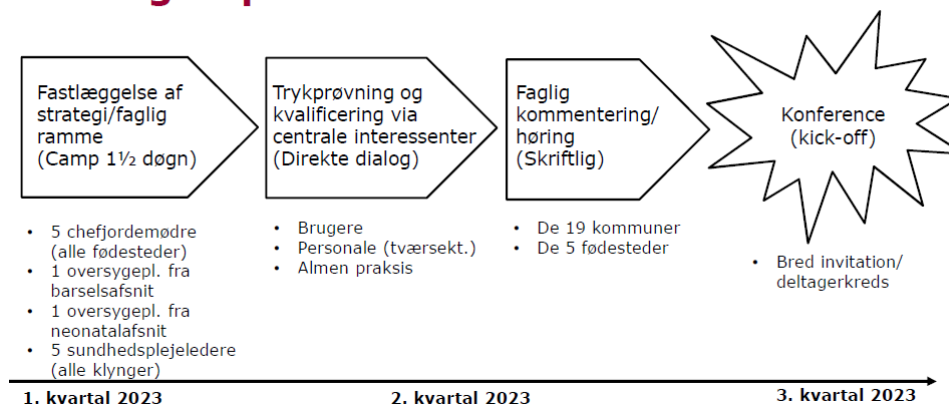
Sekretariat

Konsulent Mark Brix Christensen, Fælleskommunalt Social- og Sundhedssekretariat i Midtjylland

Chefkonsulent Henrik Bech Nielsen, Sundhedsplanlægning i Region Midtjylland

På baggrund af møde i arbejdsgruppen 14. oktober 2022 var der til Fødeplanudvalget udarbejdet et oplæg til proces for udarbejdelse af en faglig ramme. Oplægget blev præsenteret og drøftet på mødet.

Forslag til proces

./. Arbejdsgruppens oplæg er vedlagt referat.

Hovedpunkter fra drøftelsen, der tages med ind i det videre arbejde:

- E-læringsprogram om amning er under udarbejdelse og forventes at være færdigt omkring årsskiftet. Programmet kan stilles til rådighed for alle fødesteder og kommuner. Det indarbejdes som en del af teksten om kompetenceudvikling i udkast til samarbejdsaftale som ét af de redskaber, der forventes at kunne understøtte dette indsatsområde.
- Neonatologien skal skrives ind i udkastet til samarbejdsaftale.
- De månedlige LUP-målinger vil understøtte mulighederne for at følge udviklingen i tilfredsheden i takt med effekten af en styrket indsats inden for området.
- Vigtigt at inddrage nogle af de faglige nøglepersoner og specialister på området, herunder sikre tilstrækkelig

opmærksomhed på evidensen på området mv. Det blev drøftet, at det er oplagt, at dette bl.a. sikres via den "trykprøvning" af det samlede forslag til faglig ramme, der er tænkt ind i processen i forlængelse af den indledende camp (deltagerkredsen i camp'en er ifølge forslaget faglige ledelsespersoner fra hospitaler og sundhedspleje).

- Ud over den faglige evidens er det vigtigt at tænke bredt og "ud af boksen" i forhold til trykprøvningen/kvalificeringen for bl.a. at indfange den aktuelle samfundsmæssige, værdimæssige og kulturelle kontekst, herunder betydningen af forældrenes og samfundets forventninger og forestillinger om "det grænseløse forældreskab"/det perfekte forældreskab, den vellykkede familie osv. Faderens betydning i forhold til amning og sårbare familier blev også nævnt som andre mulige fokusområder.
- Vigtigt at være præcis i de spørgsmål, der stilles til brugere/borgere samt bevidst om formålet med at involvere dem. Nysgerrighed på præcis det tværgående må være afgørende – hvor hænger tilbud, kommunikation mv. sammen/ikke sammen? I forhold til det metodemæssige er det vigtigt, at have fokus på mulig bias hos undersøgeren/den der stiller spørgsmålene, jf. forskellige forudsætninger og "virkeligheder" hos interviewer og interviewperson.
- Organisationen 'Borgerdesign' blev foreslået som en oplagt samarbejdspartner i processen. Måske allerede inden camp'en, så de kan rådgive om brugerperspektivets inddragelse fra starten.
- Der var desuden en kort drøftelse af forskellige erfaringer med muligheder og begrænsninger i forhold til at opsamle viden ved gennemførelse af audit (med udgangspunkt i spørgsmålet, om audit på svære ammeforløb kunne være relevant?).

Fødeplanudvalget godkendte på baggrund af drøftelsen oplægget fra arbejdsgruppen. Arbejdet med processen går således i gang nu, idet koordinering mv. varetages af Fødeplanudvalgets sekretariat (MBC og HBN).

5. Gensidig orientering om status for udmøntning af aftale om styrkelse af fødeområdet

Med afsæt i aftalen om 'En god start på livet' er der den 10. juni 2022 i sammenhæng med økonomiaftalen for 2023 indgået en udmøntningsaftale mellem regeringen og Danske Regioner. Med aftalen bliver regionernes økonomi til fødselsområdet løftet med 100

mio. kr. i 2022, 100 mio. kr. i 2023, 104 mio. kr. i 2024 og 87,8 mio. kr. fra 2025 og frem.

Med seneste kendte bloktilskudsnøgle tildeles Region Midtjylland 21,6 mio. kr. årligt i 2022 og 2023, 22,5 mio. kr. i 2024 (éngangsforøgelse på 0,9 mio. kr.) og varigt 19 mio. kr. fra 2025 og frem. Regionsrådet godkendte på møde 28. september 2022 udmøntningen i indeværende år samt princippet for udmøntningen de efterfølgende år og permanent. Til regionerne under ét er der fra 2025 og frem i aftalen afsat yderligere 62,2 mio. kr. til indførelse af en ret til flergangsfødende om to døgn barselsophold og/eller mere personale. Disse midler er i sagens natur ikke udmøntet til hospitalerne/fødestederne på nuværende tidspunkt.

Hovedelementer i aftalen mellem regeringen og Danske Regioner

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at der med udgangen af 2024 skal ansættes mere end 100 flere ansatte (årsværk) på landets fødeafdelinger, herunder jordemødre. Dette skal blandt andet understøtte sammenhæng og tryghed før, under og efter fødslen. Parterne er enige om, at regionerne skal igangsætte lokale rekrutterings- og fastholdelsesinitiativer, der skal understøtte tilstrækkeligt personale på fødegangene. Det kan f.eks. være initiativer vedrørende forbedret arbejdsmiljø, styrket arbejds- og vagttilrettelæggelse, aflastning, kompetenceudvikling, omorganiseringer og øvrige rekrutterings- og fastholdelsesindsatser. Samtidig forventes den ekstra kapacitet blandt andet at understøtte regionernes mulighed for at tilbyde fødselsforberedelse i små hold og styrke ammerådgivningen i forbindelse med fødslen.

Parterne er desuden enige om at sikre tryghed, støtte og faglig vejledning til familierne i de første dage efter fødslen. Derfor er parterne enige om, at førstegangsfødende senest i starten af 2023 får mulighed for, efter konsultation med sundhedspersonalet, at vælge om de vil hjem efter fødslen, eller om de vil benytte sig af en ret til to døgn barselsophold på hospitalet. Førstegangsfødende, som udskrives inden for 24 timer, og hjemmefødende, tilbydes ret til hjemmebesøg af kvalificeret sundhedspersonale dagen efter udskrivningen. Der er ikke i aftalen afsat anlægsmidler til at udbygge regionernes fysiske kapacitet i forbindelse med indførelsen af ret til barselsophold for førstegangsfødende.

I 2024 foretages ifølge aftalen en evaluering af retten til to døgn barselsophold eller hjemmebesøg til fødende, hvor kapaciteten på fødegangene belyses, herunder hvor mange fødende, der anvender retten til barselsophold og hjemmebesøg. Den konkrete opfølgning på aftalens forskellige elementer aftales mellem Sundhedsministeriet og Danske Regioner. Første opfølgning foretages i foråret 2023 og herefter halvårligt med en (foreløbig) endelig opfølgning i 2025.

Udmøntningen lokalt på de enkelte fødesteder er i gang. Midlerne anvendes bredt inden for aftalens formål til bl.a. flexjordemødre, afsættelse af mere tid pr. konsultation, kompetence- og ledelsesudvikling, flere i vagt mv. Fra regional side forventes behov for løbende at kunne følge op på midlernes anvendelse og udviklingen inden for aftalens fokusområder, herunder bl.a. varighed mellem fødsels- og udskrivelsestidspunkt, antal hjemmebesøg samt udvikling i antal årsværk/stillinger mv.

Det blev kort drøftet, at det er særdeles vigtigt, hvordan alle parter kommunikerer med de gravide/familierne om de tilbud og den praksis, der følger af den gældende fødeplan for Region Midtjylland, herunder ikke mindst, at man fastholder fokus på tidlig udskrivelse – også for de førstegangsfødende - kombineret med muligheden for at blive på hospitalet for dem, der har behov for det, samt det vedvarende hensyn til at skabe tryghed, understøtte forældrenes handlekompetencer samt adgangen til relevante "livliner" for de nybagte forældre.

Pilotprojekt i kommunalt regi vedr. ammerådgivning

Det indgår også i aftalekomplekset, at der skal gennemføres et pilotprojekt om kommunalt tilbud med udvidet ammerådgivning af sundhedsplejen med mulighed for videokonsultation. Der afsættes således 10 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til, at sundhedsplejen tilbyder telefonisk ammerådgivning med videokonsultation fra kl. 16.00-20.00 i hverdage og fra kl. 10.00-20.00 i weekender og helligdage. Den konkrete udmøntning og opfølgning skal aftales med KL.

I forhold til pilotprojektet vedrørende ammerådgivning er der nedsat en arbejdsgruppe i kommunalt regi, hvor bl.a. Christina Breddam og Anne Lise Buus Nielsen indgår.

Orienteringen blev taget til efterretning.

6. Møder i 2023

Der er forud for mødet udsendt kalenderaftaler vedrørende tre møder i 2023. Såfremt der ikke er bemærkninger fra Fødeplanudvalget til disse tidspunkter, ser mødeplanen for 2023 altså således ud:

- 20. marts 2023 kl. 10.00-12.00 (Viborg)
- 15. juni 2023 kl. 10.00-12.00 (Aarhus)
- 23. oktober 2023 kl. 09.30-11.30 (Viborg)

Der var ingen bemærkninger til ovenstående, som herefter udgør mødeplanen for 2023.

7. Eventuelt

Tak for indsatsen i Fødeplanudvalget til Anne Lise Buus Nielsen og Karen Stenstrup, der begge udtræder af udvalget. Anne Lise Buus Nielsen går på pension. Karen Stenstrup overdrager sin plads som Midtklyngens repræsentant til Anne Lise Slyk, der er ledende sundhedsplejerske i Skive Kommune.

Deltagere:

Sundhedschef Christina Breddam, Randers Kommune (Kommunerne i Region Midtjylland)

Kontorchef Dorthe Klith, Region Midtjylland

Chefjordemoder Kathrine Medum Christiansen, Regionshospitalet Horsens

Chefjordemoder Lone Neumann, Regionshospitalet Randers (fra kl. ca. 13.30 under punkt 2)

Chefjordemoder Ann Fogsgaard, Regionshospitalet Gødstrup

Cheflæge Jens Peter Nielsen, Hospitalsenhed Midt

Cheflæge Marie Højriis Storkholm, Regionshospitalet Horsens

Leder af sundhedsplejen Anne Lise Buus Nielsen, Randers Kommune (Randersklyngen)

Leder af sundhedsplejen Karen Stenstrup, Viborg Kommune (Midtklyngen)

Sundhedsplejeleder Vibeke Westergaard, Sundhedsplejen Syd, Aarhus Kommune (Aarhusklyngen)

Praktiserende læge Mette Korr (praksiskonsulent ved Hospitalsenheden Horsens)

Sekretariat

Konsulent Mark Brix Christensen, Fælleskommunalt Social- og Sundhedssekretariat i Midtjylland

Chefkonsulent Henrik Bech Nielsen, Sundhedsplanlægning, Region Midtjylland

Afbud:

Vicedirektør Rikke Skou Jensen, Region Midtjylland

Chefjordemoder Jeanette Ziska, Aarhus Universitetshospital

Lægefaglig direktør Lone Winther Jensen, Regionshospitalet Randers

Sygeplejefaglig direktør Mette Fjord Nielsen, Hospitalsenhed Midt

Cheflæge Jannie Dalby Salvig, Aarhus Universitetshospital

Cheflæge Sonja Kindt, Hospitalsenhed Midt

Oversygeplejerske Ann Bossen Herling, Hospitalsenheden Midt

Leder af sundhedsplejen Malene Panduro, Hedensted Kommune (Horsensklyngen)

Ledende sundhedsplejerske Lene Lautrup Hansen, Ikast-Brandeborg Kommune (Vestklyngen)